

Sarajevo, 18.03.2019. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
11.03.2019.- 15.03.2019.

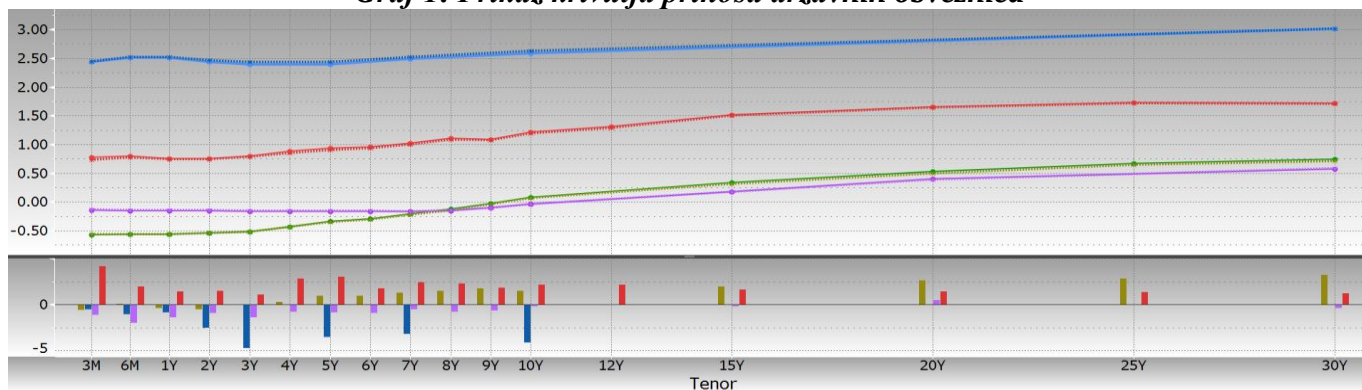
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	8.3.19	-	15.3.19	8.3.19	-	15.3.19	8.3.19	-	15.3.19	8.3.19	-	15.3.19
2 godine	-0,53	-	-0,54	2,46	-	2,44	0,75	-	0,76	-0,15	-	-0,15
5 godina	-0,35	-	-0,34	2,43	-	2,40	0,91	-	0,94	-0,15	-	-0,16
10 godina	0,07	-	0,08	2,63	-	2,59	1,19	-	1,21	-0,03	-	-0,03

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	8.3.19	-	15.3.19
3 mjeseca	-0,525	-	-0,540
6 mjeseci	-0,568	-	-0,567
1 godina	-0,536	-	-0,545

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleni), SAD (plavi), Velike Britanije (crveni) i Japana (ljubičasti) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 15.03.2019. godine (pune linije) i 08.03.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone nisu zabilježili bitnije promjene u odnosu na prethodnu sedmicu. Prinos desetogodišnjih obveznica je na kraju sedmice zabilježio blagi rast na 0,084%, nakon što je početkom sedmice smanjen na novi najniži nivo od oktobra 2016. godine (0,055%). Prinosi italijanskih obveznica, takođe, nisu zabilježili bitnije promjene u poređenju s prethodnom sedmicom. Njemački Ifo institut je posljednji u nizu koji je objavio pesimistične prognoze rasta, prema kojima se u tekućoj godini očekuje privredni rast Njemačke od 0,6%, što je skoro duplo manje u odnosu na prethodne prognoze (1,1%), te predstavlja najslabije očekivane performanse privrede u posljednjih šest godina, a rezultat je slabije inostrane potražnje za industrijskim proizvodima i drugih problema s kojima se izvoznici suočavaju usljed pada globalne potražnje. Ipak, iz Ifo instituta očekuju da će slabiji rast biti privremen, te su prognoze rasta GDP-a za 2020. godinu povećane na 1,8%, jer se očekuje da će snažno tržište rada, umjerena inflacija i nagli rast primanja podržati privatnu potrošnju i tako doprinijeti ukupnom rastu.

Član IV ECB Coeure je izjavio da ECB „vrši prilagođavanje novoj realnosti, a ne mijenja smjer kretanja“, kao i da u ECB sada ne vide znakove recesije. On je dodao da, iako će biti potrebno duže vrijeme da inflacija dostigne ciljanih 2%, sada ne postoji potreba za ponovnim uvođenjem kupovina obveznica. Glavni ekonomista ECB Praet je izjavio da su negativne kamatne stope i dalje snažan instrument za

dostizanje ciljeva cjenovne stabilnosti ECB. On je dodao da su sporedni efekti nadmašeni pozitivnim efektima uslova finansiranja za kompanije i domaćinstva, kao i da je ECB na putu dostizanja inflatornog cilja, a da to još uvijek zahtijeva podršku monetarne politike. Član UV ECB Rehn je izjavio da se čini da je međuzavisnost ekonomskih aktivnosti i inflatornih pritisaka usporila proteklih godina. Ukoliko se ovaj fenomen pokaže kao trajan, Rehn smatra da bi to doprinijelo slabijem uticaju monetarne politike na inflaciju putem agregatne potražnje. On je dodao da iako je ECB upotrijebila alatke bez presedana s ciljem rasta inflacije, nije došlo do materijalizacije željenih rezultata, a očekivanja oko cjenovnog rasta nastavljaju da se smanjuju, što je zabrinjavajuće.

Ministarstvo finansija Njemačke je upozorilo da je bankarski sektor Italije duži period izložen strukturnim problemima, uključujući visoke nivoe loših kredita. Iako je većina najvećih italijanskih banaka već premašila ili se nalazi blizu toga da premaši ciljeve smanjenja loših kredita, ECB smatra da je nivo ovih kredita u eurozoni i dalje isuviše visok.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Trgovinski bilans – Njemačka (u milijardama EUR)	JAN	15,2	14,5	14,3
2.	Tekući račun - Njemačka (u milijardama EUR)	JAN	18,0	18,3	23,1
3.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	JAN	-2,1%	-1,1%	-4,2%
4.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	JAN	-3,3%	-3,3%	-2,7%
5.	Industrijske porudžbine – Italija (G/G)	JAN	-	-1,2%	-4,7%
6.	Prerađivačka proizvodnja – Holandija (G/G)	JAN	-	0,1%	-3,2%
7.	Promjena broja zaposlenih – Francuska (kvartalno)	IV kvartal	0,1%	0,2%	0,1%
8.	Stopa nezaposlenosti – Italija (kvartalno)	IV kvartal	10,5%	10,6%	10,3%
9.	Maloprodaja – Španija (G/G)	JAN	1,0%	0,8%	0,6%
10.	Stopa inflacije – EZ	FEB	1,5%	1,5%	1,4%
11.	Temeljna stopa inflacije – EZ	FEB	1,0%	1,0%	1,1%
12.	Stopa inflacije – Njemačka	FEB	1,7%	1,7%	1,7%
13.	Stopa inflacije – Francuska	FEB	1,5%	1,6%	1,4%
14.	Stopa inflacije – Španija	FEB	1,1%	1,1%	1,0%
15.	Stopa inflacije – Italija	FEB	1,2%	1,1%	0,9%
16.	Stopa inflacije – Austrija	FEB	-	1,5%	1,8%
17.	Javni dug – Italija (u milijardama EUR)	JAN	-	2.358	2.327
18.	GDP – Irska (kvartalno)	IV kvartal	-	0,1%	0,9%

SAD

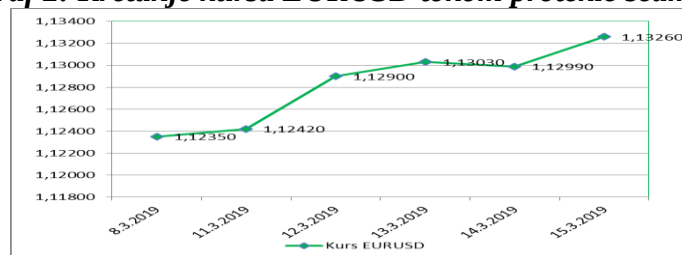
Proteklu sedmicu u SAD obilježila su dešavanja oko trgovinskih pregovora s Kinom. Naime, trgovinski predstavnik SAD Lighthizer je izjavio da je došlo do napretka u trgovinskim pregovorima s Kinom, od koje se i dalje zahtijeva da napravi strukturne promjene u ekonomiji, te je istakao da SAD moraju zadržati prijetnju da će povećati carine kako bi osigurale da Kina ispoštuje sve dogovore. Istovremeno, predsjednik SAD Trump je naglasio zabrinutost zbog mogućnosti povlačenja iz trgovinskog sporazuma te je predložio da se samit s predsjednikom Kine odloži do postizanja konačnog dogovora. S obzirom na navedeno, potpisivanje sporazuma o okončanju trgovinskog rata između ove dvije zemlje neće se realizovati ovog mjeseca te se očekuje da će to biti najranije idućeg mjeseca, a moguće da bude prolongirano i do juna. Istovremeno, ulaganja Kine u američke vrijednosne papire su tokom januara povećana na 1,13 biliona USD. Naime, Kina, koja je i dalje najveći inostrani investitor u vrijednosne papire SAD, u decembru je investirala 1,12 biliona USD, što je blagi skok nakon šestomjesečnog pada. Predsjednik Fed-a Powell je izjavio da ekonomsko usporavanje u Kini i Evropi te druga globalna pitanja trenutno predstavljaju najveće rizike za perspektivu ekonomije SAD.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	FEB	1,9%	1,9%	2,0%
2.	Indeks potrošačkih cijena (G/G)	FEB	1,6%	1,5%	1,6%
3.	Indeks industrijske proizvodnje (M/M)	FEB	0,4%	0,1%	-0,4%
4.	Iskorištenost kapaciteta	FEB	78,5%	78,2%	78,3%
5.	Indeks proizvodnje prerađivačkog sektora (M/M)	FEB	0,1%	-0,4%	-0,5%
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	9.MAR	225.000	229.000	223.000
7.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	10. MAR	-	60,8	62,1
8.	Obim maloprodaje (M/M)	JAN	0,0%	0,2%	-1,6%
9.	Porudžbine trajnih dobara P	JAN	-0,4%	0,4%	1,3%
10.	Potrošnja građevinskog sektora (M/M)	JAN	0,5%	1,3%	-0,8%

USD je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD povećan s nivoa od 1,1235 na nivo od 1,1326, što predstavlja povećanje od 0,81% na sedmičnom nivou.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Protekla sedmica u Velikoj Britaniji je protekla u znaku glasanja vezano za sporazum o Brexitu. Početkom sedmice Velika Britanija i EU su ponovo revidirale pojedine stavke sporazuma o Brexitu, u dijelu granice s Irskom, ali takav plan ponovo nije prihvatio Parlament Velike Britanije. Na glasanju u utorak, Parlament je odbio prijedlog premijerke May za Brexit glasajući sa 391:242 protiv sporazuma. Glasanje je održano ponovo u četvrtak kada je odlučeno da će se Brexit odgoditi, a odluka je podržana sa 412:202 glasa, u korist odlaganja Brexita. May sada želi da Parlament ponovo glasa o njenom sporazumu o povlačenju uoči samita EU lidera koji se održava 21.-22. marta. Ovo glasanje je produžilo Brexit za 30. juni ukoliko Parlament odobri prijedlog premijerke May do 20. marta. Ukoliko Parlament ne odobri prijedlog premijerke May, Vlada Velike Britanije će tražiti dalje odlaganje Brexita u odnosu na originalni datum koji je određen za 29. mart. Navodno, EU bi tražila jasnu svrhu za ovo produženje te bi produženje nakon 30. juna moglo zahtijevati da Velika Britanija participira u izboru Parlamenta EU u maju.

Jedan od članova MPC BoE Haskel je izjavio da je malo vjerovatno da će poslovne investicije u Velikoj Britaniji zabilježiti značajan rast, čak i ukoliko se u Parlamentu odobri sporazum o Brexitu. Istraživanje koje je proveo „New Financial“ o pitanju uticaja Brexita na finansijske kompanije je pokazalo da će preko 275 finansijskih kompanija izmjestiti aktivu u vrijednosti od 1,2 biliona USD, kao i hiljade zaposlenika iz Velike Britanije u EU, što će koštati oko 4 milijarde USD. Među ciljanim mjestima za realokaciju, Dublin je trenutno najpopularniji, a u koji bi se moglo alocirati 100 kompanija, potom, u Luksemburg bi se moglo alocirati 60 kompanija, Pariz 41 kompanija, Frankfurt 40 i Amsterdam 32 kompanije. Osnivač i menadžer New Financiala je izjavio da će poslovi nastaviti da se prelijevaju iz Londona u EU, dok će više aktivnosti biti provedeno kroz lokalne podružnice. Ovo će reducirati uticaj Velike Britanije na EU bankarstvo i finansije, smanjiće poreske prihode od finansijske industrije, kao i izvoz finansijskih usluga u EU.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Trgovinski bilans (u mlrd GBP) JAN	-12,200	-13,084	-12,686
2.	Industrijska proizvodnja (G/G) JAN	-1,3%	-0,9%	-0,9%
3.	Prerađivački sektor (G/G) JAN	-1,9%	-1,1%	-2,1%
4.	Građevinski sektor (G/G) JAN	-0,2%	1,8%	-2,4%
5.	GDP (M/M) JAN	0,2%	0,5%	-0,4%
6.	Uslužni sektor (M/M) JAN	0,2%	0,3%	-0,2%

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio pad sa nivoa od 0,86303 na najniži nivo od maja 2017. godine (0,85209), dok je kurs GBPUSD povećan s nivoa od 1,3015 na nivo od 1,3290.

JAPAN

Krajem prošle sedmice održana je sjednica MPC BoJ na kojoj nije bilo izmjena aktuelne monetarne politike. Guverner BoJ Kuroda je izjavio da ne vidi potrebu za promjenom ciljanog nivoa inflacije od 2%, te je istakao da će vjerovatno trebati više vremena da se dostigne isti. Takođe, Kuroda je naglasio da je činjenica da su izvoz i proizvodnja u Japanu pogođeni usporavanjem globalnog ekonomskog rasta, ali da domaća potražnja i dalje raste.

Protekla sedmice objavljena je vijest da Vlada Japana u ekonomskom izvještaju za mart razmatra smanjenje procjena rasta japanske privrede, s obzirom na to da su izvoz i fabrička proizvodnja zabilježili pad zbog usporavanja potražnje iz Kine. Naime, Vlada je u februaru saopštila da se ekonomija oporavlja, ali da su slabi podaci o korporativnom raspoloženju, kapitalnim izdacima i izvozu pokazali da trgovinski rat između SAD i Kine utiče na izgleda za japansku ekonomiju. Ekonomski analitičari su, prema rezultatima Bloombergovog istraživanja, smanjili prognoze stope GDP-a za ovaj kvartal na 0,3% s prethodno prognoziranih 1,2%, dok su prognoze za stopu inflacije ostale nepromijenjene te se u ovoj i narednoj godini prognoziraju stope od 1,0% i 1,3% respektivno. Istovremeno, rezultati istraživanja Ministarstva finansija Japana za većinu japanskih kompanija koje su postavile planove za novu fiskalnu godinu su pokazali da kompanije planiraju da smanje kapitalne troškove za 6,2% u tekućoj fiskalnoj godini, što je znatno niže u odnosu na povećanje od 7,4%, koje je zabilježeno u fiskalnoj 2018. godini. Prema podacima TIC-a, objavljenim krajem prošle sedmice, Japan je i dalje ostao drugi po veličini inostrani investitor u američke vrijednosne papire, nakon Kine, te su ta ulaganja u januaru povećana na 1,07 milijardi USD u odnosu na 1,04 milijarde USD, koliko su ista iznosila u decembru.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Monetarni agregat M2 (G/G) FEB	2,4%	2,4%	2,3%
2.	Monetarni agregat M3 (G/G) FEB	2,1%	2,1%	2,1%
3.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G) FEB	0,7%	0,8%	0,6%
4.	Porudžbine mašinskih alata (G/G) P FEB	-	-29,3%	-18,8%
5.	Indeks uslužnog sektora (M/M) JAN	-0,3%	0,4%	-0,5%

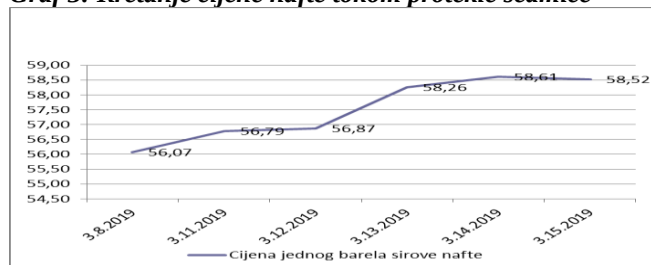
JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio rast s nivoa od 124,88 na nivo od 126,27. JPY je, takođe, deprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio rast s nivoa od 111,17 na nivo od 111,48.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 56,07 USD (49,91 EUR). Tokom protekle sedmice cijena nafte je bilježila rast i približavala se najvećem sedmičnom rastu u posljednjih mjesec dana. Početkom sedmice Saudijska Arabija je saopštila da planira produžiti značajno smanjenje ponude nafte, dok su opšti nacionalni problemi u Venecueli izazvali kolaps u proizvodnji nafte, što je uticalo na rast cijene ovog energenta. Nakon toga, podaci su potvrdili da je došlo do neočekivanog pada zaliha nafte u SAD u momentu kada su svjetski proizvođači ukazali da tragaju za planom produženja smanjenja ponude te je cijena jednog barela sirove nafte povećana na nivo preko 58 USD po barelu, prvi put od sredine novembra 2018. godine. Cijena nafte je krajem sedmice nastavila da održava rast, naročito nakon što su svjetski proizvođači nafte ukazali da će raspravljati o proširenju obavezivanja na smanjenje proizvodnje s ciljem ublažavanja globalne prezasićenosti ovim energentom. Sekretarijat OPEC-a je pozvao proizvođače nafte da nastave s naporima usmjerenim na prevenciju viška ponude u ovoj godini, s obzirom na to da se zalihe konkurenata povećavaju brže od svjetske tražnje.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 58,52 USD (51,67 EUR), te je na sedmičnom nivou zabilježen snažan rast ovog energenta od 4,37%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

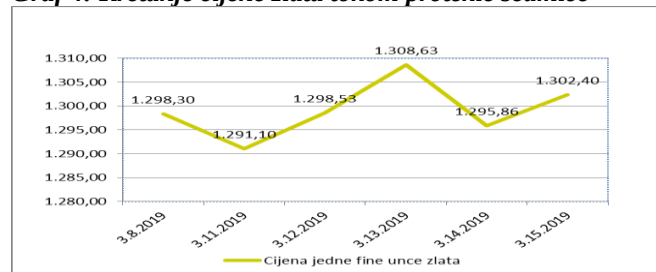

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.298,30 USD (1.155,59 EUR).

Cijena jedne fine unce zlata u ponedjeljak je zabilježila smanjenje nakon što je administracija SAD saopštila da je i dalje optimistična vezano za postizanje trgovinskog sporazuma s Kinom. U naredna dva dana cijena zlata je bilježila rast pod uticajem neizvjesnosti zbog Brexita, kao i usporenja inflacije u SAD, koji su podstakli tražnju za ovim plemenitim metalom. Ipak, nakon što je Parlament Velike Britanije u četvrtak glasao za produženje člana 50. Ugovora o EU, cijena zlata je zabilježila smanjenje. Pod uticajem deprecijacije USD i povećane potražnje za sigurnijim investicijama usljed globalnih neizvjesnosti, cijena zlata u petak je ponovo zabilježila rast nivoa preko 1.300 USD.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.302,40 USD (1.149,92 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:

Služba Front Office

Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.